

До
Г-н Валентин Точев
Директор на дирекция „Данъчна политика“
Министерство на финансите
ул. "Г. С. Раковски" 102
София 1040

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

Уважаеми господин Точев,

Във връзка с открита на 05.09.2022 г. процедура за обществена консултация по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Проектът на ЗИД на ЗДДС“, „Законопроекта“), приложено представяме на Вашето внимание в указания срок становище и предложения по текстовете на проекта, изготвени от дружествата от Групата Електрохолд.

Предвид обстоятелството, че две от дружествата от Групата Електрохолд са търговци на електрическа енергия – съответно „Електрохолд Продажби“ ЕАД и "Електрохолд Трейд" ЕАД, а трето дружество – „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, е Оператор на разпределителна мрежа по смисъла на Закона за енергетиката (ЗЕ), то същите представляват заинтересовани лица, които биха били пряко засегнати от разпоредбите на Законопроекта. Предвид естеството на предоставяните от дружествата услуги (доставка на електрическа енергия и мрежови услуги), както и огромния брой клиенти (над 2 млн.), то управлението на събираемостта на вземанията от длъжниците е важна част от дейността им. В тази връзка за дружествата от Групата Електрохолд е от изключително значение да бъде прието изменение на ЗДДС, което да предвижда адекватна процедура за възстановяване на ДДС, съобразена със случаите на множество малки по размер несъбираеми вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица.

Подкрепяме предложението за привеждане на ДДС законодателството в съответствие с решения на СЕС, и по-конкретно – разпоредби, които дават възможност да се намали данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, ако вземането по доставката е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост. Считаме обаче, че предложеният подход (нови алинеи 8 до 12 в чл. 115 от закона) реално не пренася по правилен начин изискванията на Директивата за ДДС, както те са тълкувани от СЕС. Съгласно предложения подход намаляването на данъчната основа при пълно или частично неплащане е обвързано с толкова стриктни условия, че практическото му прилагане от данъчно задължените лица би било силно ограничено – почти до степен на обезсмисляне на въвеждането на такъв ред.

Конкретните ни коментари и предложения са следните:

- По отношение на изискването вземането на да е погасено по давност

Предлагаме вземането да се счита за окончателно несъбираемо с погасяването на вземането по давност, като считаме че доказателствата за предприетите мерки следва да бъдат всички възможни действия, предприети от ръководството на Дружеството по събирането на вземането, както и преценката на ръководството за вероятността вземането да бъде събрано.

Изискването, предложено в законопроекта, че за доказване на окончателната несъбираемост на вземания (чл. 115, ал. 10, т. 1), погасени по давност, трябва да са налице доказателства за "неуспешно проведено изпълнително производство", е твърде обременително и ограничаващо. Така намаляването на данъчната основа се поставя в зависимост от това дружеството да е започнало и активно провеждало изпълнително производство за вземането си. Това обаче често може да е икономически нецелесъобразно (напр., защото вземанията са много на брой, но с малък индивидуален размер, който не оправдава разходите за изпълнително производство) или нецелесъобразно по други причини. Липсата на изпълнително производство ще лиши дружеството от възможността да коригира платения ДДС, въпреки че реално не е получило и никога няма да получи пълно плащане. Считаме, че това противоречи на целите и смисъла на чл. 90, ал. 1 от Директивата.

- По отношение изискването длъжникът да няма активи

За длъжници физически лица, изискването да са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение, са неоснователно обременяващи доставчика и явно непропорционални на целта на ДДС, поради следните причини:

- не съществува законова възможност да се изследват активите на всеки един от длъжниците;
- неприложимо е и за поставеното изключение от възможността за корекция на начислен данък за случаите, в които няма промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на 730-дневния срок от датата, на която плащането по същата е станало изискуемо;
- Продажбата на електрическа енергия не би могла да се обвърже с предварително проучване на стойността на активите на получателите на услугите. Следва да се отбележи, че дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, извършвана от „Електрохолд Продажби“ ЕАД по силата на издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране лицензия, представлява услуга от обществен интерес по смисъла на Закона за енергетиката, която не може да бъде отказвана по причини, непосочени в закона

За длъжници търговски дружества – в годишните финансови отчети се представя балансовата стойност на активите, в случай че те са напълно амортизирани или обезценени в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, условието за наличие на активи е неизпълнимо. Следва да се отбележи, че единственият източник на публичност на отчетите е Търговския регистър в случаите, че търговското дружество е публикувало отчета си, а е възможно и да не е задължено да изготвя отчет за финансовото състояние (баланс) съгласно действащото законодателство в страната.

Изложеното по-горе показва, че изискването за наличие на активи на физически лица и търговски дружества, поставят Дружеството в хипотезата на невъзможност за изпълнение на това изискване, поради което предлагаме да отпадне.

- По отношение механизма за намаляване на данъчната основа чрез кредитни известия (КИ)

Считаме, че законът следва да регламентира издаването на КИ за длъжници в несъстоятелност, в случаите, когато не е възможно да се удовлетворят вземанията на дружеството от масата на несъстоятелността и има безспорни доказателства за това.

Считаме, че в случаите, когато длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация, следва да бъде регламентиран реда, по който да бъде извършена корекцията, а именно - чрез подаване на искане за възстановяване на ДДС по чл. 129 от ДОПК,

Предлагаме следните промени в чл. 115 да се създадат ал. 8-11, както следва :

§ 15. В чл. 115 се създават ал. 8-11:

“(8) Доставчикът може да коригира данъчната основа и начисления данък по извършена

доставка на стоки или услуги на територията на страната в случай на пълно или частично неплащане, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.

(9) Корекцията по ал. 8 се извършва чрез издаване на кредитно известие, с изключение на случаите по ал. 10, т. 3. Корекцията по ал.10 т.3 се извършва чрез подаване на искане за възстановяване на ДДС по чл. 129 от ДОПК.

(10) Вземането се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато:

1. е погасено по давност и са налице доказателства за предприети навременни и изчерпателни действия спрямо длъжника с оглед събиране на вземанията в хипотеза на добросъвестност;
2. длъжникът е обявен в несъстоятелност и не е възможно да се удовлетворят вземанията от масата на несъстоятелността;
3. длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация.

(11) Несъбираемостта на вземането се счита за вероятна, когато вземането не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 365 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата, и са налице доказателства за предприети навременни и изчерпателни действия спрямо длъжника с оглед събиране на вземанията в хипотеза на добросъвестност;“

Надяваме се, че направените от нас предложения ще бъдат разгледани и взети предвид. Оставаме на разположение при допълнителни въпроси.

С уважение,

Зорница Генова
Управител
„Електрохолд България“ ЕООД